

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl
Nyílttér garmond soronként 60 fillér.

Az erkölcs védelme.

Gondolkodó ember számára nem érdetelen az a kérdés, vajjon milyen hatása van a civilizációnak az emberek bűnösségére? Nem érdetelen, mert tanulságos azzal foglalkozni, felfogásban és gondolkodásban nyert-e a társadalom, mikor ennek kézzelfogható eredményét abból akarja megállapítani, hogy a bűncselekmények apadtak avagy emelkedtek-e?

Mindenkor aktuális a kérdés, mert hiszen naponként halljuk visszaóhajtani a régi jó idöket, melyek az összehasonlítás révén azt váltják ki az emberekből, hogy talán még sem volt olyan gonosz, elvetemült az emberiség régen, civilizáció nélkül és a civilizáció kezdetén, mint most, mikor civilizált világban élünk.

A társadalom-tudomány szakszerűen foglalkozik e kérdéssel s megfigyelései alapját képező tünetek és jelenségek ismétlődése által megállapított szabályaiban bárha határozott feleletet nem is ad e kérdésre, ténymegállapításai olyan határozottak, hogy ezeket elfogadva, ki-ki egykönnyen megfeleltethet reá. E szaktudomány két szellemóriását idézzük ez alkalommal.

Annak a meggyőződésének és tapasztalatának ad kifejezést Ferri Enricó, olasz kriminálista, hogy a társadalom magasabb osztályához tartozók körében a környezet (vagyon, hatalom, befolyás, a közvéle-

mény) elfojthatja a bűnözési hajlamokat, melyek megnyilatkoznak bár, eredményük nem a tételes büntető törvényekbe ütköző alakban nyilvánul, hanem alkalmazkodik — fejezzük ki így magunkat — bizonyos társadalmi felfogáshoz.

Példákkal is igyekezik e tételt megmagyarázni, mikor azt mondja, hogy a modern társadalom magasabb klasszisu bűnöse nem törrel szurja le áldozatát, hanem veszélyes vállalatokba kergeti: nem rabolja ki az országuton, hanem tőzsdejátékban szedi reá; nem tesz erőszakot a nőn, hanem elcsábítja s azután elhagyja.

Ferri mestere, a Lombroso Caesar írói álnevén ismert turini egyetemi tanár még szélesebb körben és vonatkozásban mozog.

Bűnszövetséget ismer fel a kultúra által felállított egyes intézményekben.

Egész meggyőződéssel hirdeti, hogy ily bűnszövetség szelidített formája sok részvénytársaság, szövetkezet s ügynökség.

A gyilkosság helyettesítőjeként jelöli meg a mai társadalom körében a szabálytalanul megvívott párbajt, a veszélyes rágalmazást és a kiszámított fufanggal, nem kisebb vakmerőséggel és hidegvérrel tett hamis feljelentést.

Állítja, hogy becsvágy, bírvágy, udvariaskodás, bátorság nem egyebek, mint fokozatosan szelidített vad ösztönök.

Megállapítása abban csúcsosodik ki, hogy a civilizáció által bizonyos bűncselekmények látszólagos apadása csak a tár-

sadalom niveliáló munkájának a folyamánya. Hasonlata, mellyel e tételt élénk állítja, plasztikus. A hegláncoknál jelenség — így mondja — hogy az ormok omladóban vannak ugyan, de amily mértékben omlanak a csúcsok, oly arányban magaslik fel körülöttünk ismét a talaj, úgy, hogy amit a hegységek magasságukban veszítenek, visszanyerik kiterjedésük növekedésében.

És valljuk meg, plasztikus hasonlata által oly meglepően hiven élénk állított megfigyelése igaz. Az úgynevezett főbenjáró cselekmények száma civilizált országokban apad ugyan, de ugyanekkor a kisebb beszámítású bűncselekmények emelkednek.

A statisztikát lehetne hívni ennek igazolására, a statisztikát, mely mindenkiben igazat ad. De e nélkül is látjuk a korszellem által világszerte alkotott büntető szakbeli törvények egész sorozatából, hogy az alkotások alkalmi oka, célja mindenkor az, hogy a társadalmi felfogás befolyása alatt, de nem aljas indokból elkövetett bűncselekmények megtorlási eszközeiben az államhatalom védelmi eszközöket szervezzen társadalmi körben.

A mi újabb törvényalkotásaink közül a büntető novellában szabályozott kerítés bűncselekményének a megállapítása, a fiatalokra vonatkozó intézkedés és kü-

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

Válságos pillanatok.

Irta: Bert Sanders.

Az asztalra tettem a revolveremet és mellé ültem, hogy utolsó levelemet megírjam. A nagy általánosságnak, az egész világnak szántam és csupán határozatom rövid indoklására szorítottam. Minden fáradozásom ellenére, képtelen voltam állásba jutni, a balsor üldözött léptenyomon, mint a tulajdon árnyékom. Belefáradtam a meddő küzdelembe . . . megutáltam a hitvány életet . . . Ma játszódik le a dráma utolsó jelenete . . . néhány pillanat múlva legördül a függöny . . . örökre.

A levél végére jutva, eloltottam a lámpát és kezembe vettem a revolvert. Kezem nem reszketett, sajtóságot nyugalmat éreztem . . . Mitől is félttem volna? . . . Az élet sokkal nehezebb, mint a halál! Miért félek hát rövid átmenettől, mely az örök küzdelmet az örök békétől elválasztja . . .

Midőn ujjaimat már a ravaszon tartottam, hirtelenül egy árnyék jelent meg a falon . . . Halk sikoltozással hátra tántorodott . . . Megfoghatatlan: honnan és hogyan került az árny a falra? . . .

A revolver kiesett a kezemből és ugyanebben a pillanatban egy kéz érintette gyöngéden a vállamat . . . Megfordultam és az utcai villamos lámpa bizonytalan, sápadt világításában egy fiatal leány, szépséges arca jelent meg előttem . . .

Nemes vonásaiban, jóságos szemeiben számalom és részvét tükröződött vissza; a fenséges jelenség úgy megbűvölt, hogy szinte elfelejtettem miatta sötét szándékomat . . .

— Ki vagy te? Égi tündér, vagy felzaklatott képzeletem beteg szüleménye?

— Majd megtudja egyszer, valamikor! — felelte gyöngéd hangon. — Egyelőre elégedjék meg annak tudásával, hogy ma este megmentésére jelentem meg itt! . . .

— Megmentésemre? — kiáltottam csodálkozva.

— Megmentem önmagától, sötét tervétől . . .

Borzasztó lépésre határozta el magát . . . kérem, térjen meg . . . fontolja meg, mit akar cselekedni! Még fiatal . . . előtte áll az élet, a világ minden szép gyönyöre . . . csak küzdeni kell érte tovább! Ne legyen gyáva . . . ne fordítson hátat a csatátérnek! . . .

Szótlanul hallgattam biztató, bátorító szavait.

— Azt tartják, — így folytatta, — hogy az éjfél óra a legválságosabb . . . Várja meg a hajnalt . . . önnek élni kell, hogy a felkelő napot reményteljesen üdvözölhesse . . .

Felém nyújtotta karjait . . . Átakartam ölelni . . . de eltűnt és csak az üres levegőt karolhattam át . . .

A következő pillanatban magamra maradtam . . .

Meggyújtottam a lámpát és hosszasan eltűntem: mit jelenthetett e különös látomány? Biztosan éreztem, hogy ébren vagyok, hiszen állva nem szokott az ember aludni . . . Majdnem egy óra hosszáig tépelődtem, minden eredmény nélkül . . .

Ez idő alatt nagyon megváltozott lelki állapotom. Kétségbeesésem csillapult és új életkedv csörgedezett az ereimbe . . . Kiszedtem a go-

lönösen a büntetés felfüggesztésének az intézménye ezt igazolja.

Mindez helyes megállapítás eredménye. A bűncselekmény létrejöttének valódi okai felismerésén alapulnak és ezek az okok éppen a civilizáció gyökeréből táplálkoznak. A társadalmi életjelenségek közül a tulságos nagy fényűzés, a fokozott igény és urhatnomság, az érzékiség erőre kapása s ezzel összefüggőleg a családi élet romlása mind a civilizáció fattyuhajtásai.

A civilizáció váltja ki ezeket s az fejleszti is. Legtöbb bűn ezekből fakad.

A tiszta erkölcs, mely minden ország támasza, talpköve: züllőfélbe van, s az akarat gyöngesége, az önfegyelmizés hiánya, alapmotivuma, oka első sorban minden bűnnek. Az erkölcs védelme pedig nem az idealisták merész fantáziájában rejlik, hanem a vallásos hit erejében, az iskolában, a társaságban és a családi körben. Hogy pedig a segítség ebből az irányból egyre késik, még mindig késik, az sajnós, ismert társadalmi jelenség.

Nagy Zoltán,
szegedi kir. törvszéki bíró.

Ujdonságok.

— A tanácssteremből. Rendkívüli közgyűlést tartott Mindszent község képviselőtestülete e hó 12-én. Tárnya volt az alispáni átirat, mely azt kérte a községtől, hogy a munkásházak részére megvásárolt szőlőföldek vételárának kifizetésére a megyei munkásház-alapból vegyen föl 65,000 korona ideiglenes kölcsönt, addig is, míg az egy milliós kölcsön folyósítható lesz. Természetesen vállalja magára ideiglenesen a kölcsön után számítandó $4\frac{1}{10}$ százalékos kamatot. Mihelyt azonban a milliós kölcsön fölvetetik, a 65,000 koronás kölcsön abból rögtön törlesztve lesz, a kamatjaival együtt s az egyes portákra eső rész azok terhére fog előírni, a községről pedig, mint ideiglenes adósról, leiratik. Egyszerű megoldása lett volna ez annak, hogy a szőlőföldek volt gazdái késelem nélkül pénzeikhez juthassanak. A községnek, mint közvetítőnek, semmi terhe sem volna belőle. — De a község atyáinak többsége másként gondolkozott. Azt határozta, hogy ideiglenesen sem veszi föl a kölcsönt. Vegye föl a megye az egyes telkek terhére. Még azt sem engedik meg, hogy a pénzt a község alkalmazottjai kiosszák.

lyókat a fegyverből, megmosakodtam erősen hideg vízben és kiléptem az utcára, ahol céltalanul elbarangoltam.

A pályaudvar közelében belém ütközött egy idegen úr, aki eleinte zavartan mentegődött ügyetlenségéért, de csakhamar vidáman felkiáltott:

— Az ördögbe! Te vagy az, barátom? Igazán sajátságos, hogy megérkezésemkor ismerőseim közül éppen veled találkozom legelőbb!

Régi jó barátok voltunk, szívélyesen üdvözlöttük egymást. Gyermekkorunk óta nem találkoztunk és napbarnított, egészséges, vidám arca úgy hatott rám, mint üdítő forrás, a sivatag pusztaságában.

— Nagyon lefogytál, — így szólott. Talán beteg vagy?

Bágyadtan, fanyarul mosolyogtam.

— Beteg nem vagyok; inkább szegény és kenyértelen.

— Szegény barátom! Egyelőre gyere velem a Royalba, ott a terített asztalnál majd igyekszünk bánatodat enyhíteni.

Pompásan megvacsoráltunk, miközben ő élményeit érdekesen elbeszélte.

Évek óta az afrikai kolóniában élt, ahol lenyűgöző vagyont szerzett és ahová nemsokára ismét visszatérni szándékozott.

Mikor elváltunk, száz arannyal gazdagabb

Mindezek után hogy a megye mit csinál, azt nem tudjuk, de az bizonyos, hogy ezen képviselőtestületi határozat a községnek nagy bajokat okozhat. Mert az elvitathatatlan, hogy a megvett földek a községnek mint erkölcsi testületnek vannak nevére írva. Ugy tudjuk, ki van kötve, hogy mihelyt nevére lesz írva, azonnal fizet a község. Már most előállhat az az eshetőség, hogy mihelyt az egyes eladók megkapják az átiratási végzést, azonnal beüti a fizetési kötelezettség. De ha az ideiglenes kölcsönt nem veszi fel a község, és így nem bír fizetni, az ugyanis zugolódo földtulajdonosok nagy része pörrel fogja megtámadni. Ami szintén költségbe kerül, sok költségbe és újfönt adóba.

— Helyszíni szemle. A válságügyi bizottság helyszíni szemlét tartott a Szent-István-utcai vízvezetés ügyében s abban állapodott meg, hogy a nyári possadozó vizet a panaszosok utcáján nem találta sehol. Ha netalán mégis volna ilyen, azt csak nagy áldozatok árán lehetne az ártézi kut vizével lecsapolni s emellett ez a munkálat a már ugyanis mély árkok kimélyítésével létesülhetne, amibe az utcai lakosok nem egyeznének bele. Kis utánjárással és munkával a panasz tárgyalanná válhatik.

— Földünk sikere. Kruzslitz István polgártársunk fia: Kruzslitz Alajos, Bécsben a keresztény iskolatestvérek intézetében — mint örömmel értesülünk — hittudori oklevelet nyert. A szorgalmas és tehetséges fiatalember a svájci Lucernben már hitoktatói állást is kapott s rövid idő múlva elfoglalja új állását. — Ezen hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy Kruzslitz Istvánnak még egy fia: István, tanul a fenti intézetben s szorgalma folytán alapos remény van rá, hogy jövő évben ő is elnyeri a tanári oklevelet. A két derék fiatalember sikere annál inkább megérdemli az elismerést, mért szegénysorból, teljesen vasszorgalmuk és dicséretes igyekezetük folytán jutnak a jól megérdemelt oklevélhez.

— A község háza tatarozásának költségei. Kész az átalakított, kibővített község háza. Beadták a vállalkozók számlájukat. E szerint a 4742 koronára előirányzott munkálatok mindössze 4260 kor. 91 fillérbe kerültek. A számlák ki fognak adatni az építő-bizottságnak.

— Cseregyermek. Az iskolaév eleje közeledik. Rövid két hét van még hátra a nagy vakációból s aztán a napsütött arcú kis deákoknak, — akik a nyáron bőven kivehették részüket a jóból, rosszból egyaránt — be kell vonulni a tudományterjesztés csarnokába, hogy megifjodott erővel lássanak hozzá a tanuláshoz. A gondos szülőnek ilyenkor már azon föl a

feje: honnan teremtsé elő gyermeke számára az új köntöst meg a tanszerekhez szükséges költségeket? Nem kis gondot okoz ennek a megoldása, különösen ott, ahol nagyobb az isten áldása. A kiadás persze még több, ha gyermekeinket, — miután községünkben középiskolák nincsenek — közeli vagy távoli városokban vagyunk kénytelenek taníttatni. Igen természetes, hogy akad olyan eset is, amidőn családunk egy ifju hajtását elcseréljük sváb gyerekért. Ez többféle szempontból előnyös. Mert míg a mi kis családunk ott lenn Torontálban elsajátítja a német nyelvet, addig a sváb fiu nálunk tőzsgyökeres magyar lesz. Idegen, de különösen a német nyelv tudása pedig nem árt a magyarnak. Aki gyermekét cserébe akarja adni, most jó alkalom kínálkozik erre. A torontálmegeyi magyar közművelődési egyesület, mely feladatául tűzte ki a magyar szóniak minél nagyobb rétegekben való terjesztését, a magyarosítás szempontjából igen jól bevált cseregyermek-rendszerrel fejleszteni óhajtván, felkéri azon szülőket, akik gyermeküket cserébe óhajtják adni, hogy lehetőleg minél előbb jelenkezzenek. Bővebb értesítést szívesen ad a mindszenti állami iskolák igazgatósága.

— A tanya titka. Rémregénybe illő, vadállatias anyai kegyetlenséget derített ki Kovács Lajos községi nyilvántartó, aki a kataszteri változások felvétele miatt most sorba járja a csongrádi tanyákat. A mult héten be tért Gyovai Mátyás tanyájára, ahol az udvaron egy kis fiu kuporgott teljesen összeláncolva, akárcsak egy házőrző kutya. A kis 10—11 évesnek látszó fiucska, — mint kiderült — a tanyatulajdonos Józsi nevű fiacskája, aki békóba volt verve úgy, hogy egyetlen lépést sem tudott tenni. Mikor a nyilvántartó felháborodva megkérdezte az asszonyt, a fiucska mostohaanyját, hogy miért tartja megláncolva a kis fiut, azt felelte:

— Így a legbiztosabb, hogy nem szokik meg a gyerek hazulról; mert nekem nincs időm keresgélgni.

Amikor pedig aziránt érdeklődött, hogy mióta tartja békóba, az asszony büszkén vágta ki: — Éppen másfél esztendeje!

Az állatias asszony tette fölött felháborodott tisztviselő azonnal feljelentette az esetet a csendőrségen és másnap reggel már be is vitték Csongrádra a békóba vert fiucska, akinek a lábszára a békótól teljesen meg volt feketedve. Az embertelen házaspár ellen megindították az eljárást.

— Méhészeti tanfolyam. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a gödöllői m. kir. állami méhészeti tanfolyamra pályázatot hirdet. Felvétetik 6 olyan egyén, kik 16 életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még tul nem haladták. A felvételt kérő és 1 koronás bélyeggel el-

voltam és meg kellett neki ígérnem, hogy visszatértében elkísérem Afrikába . . .

Két évig kemény, szorgalmas munka után, üdülésre Sidneybe utaztunk együtt; odaérkezve, néhány nap múlva megkért, hogy kísérem el egy barátjánál tartandó estélyre.

Megígérttem . . . el is mentem vele, de mert a táncot nem nagyon kedveltem, úgy éreztem, hogy az egész estét unalmasan fogom eltölteni. Amint ezen tépelődtem, a ház urnóje gyöngédén karonfogva, így szólott:

— Ha megengedi Peters úr, bemutatom önnek leányomat.

Feltekintettem és meglepetésembe hirtelen hátratántorodtam. Mikép jutottam át az üdvözlés megszokott, sablonszerű frázisain, magam se tudnám megmondani, mert a szívem megfeszülésig dobogott.

A leány is megremegett és elsápadt . . . Alig távozott az anyja, mikor a karomra támaszkodva így susogott:

— Beszélnem kell önnel, — kérem köveszen a kertbe.

Szóltanul követtem, a hold fényében rezgő lugosba, ahol a padon helyet foglaltunk.

— Már régen ismerem, — mondta halk hangon. — Két év előtt egyszer álmomban láttam. Azóta mindig élénken előttem állt a képe!

— Csak folytassa, kérem! — susogtam én

kíváncsian — Mondjon el mindent, tartózkodás nélkül!

— Fáradt és kimerült voltam . . . lefeküdtem a pamlagra és azt álmodtam, hogy egy szegényes szobába jutottam . . . Ön az íróasztala előtt állott . . . kezében töltött revolverrel . . . Öngyilkosságot akart elkövetni . . .

— És ön eljött megmentésemre!?

— Úgy van! Kértem, hogy szakítson sötét szándékával és új életet a régi nyomán . . .

— És én megfogadtam jóakaró tanácsát!

— Vajjon mit jelenthet ez? — kérdezte egyszerű, közvetlen hangon, mialatt erélyesen a szemem közé nézett.

— Azt jelenti, hogy áldásos kezei az óceánon tul is megmentettek az életnek, hogy sorunkat követve itt találkozhatunk.

Megragadtam a kezét és hálásan szorítottam . . . Ő szemlesütve eltűnt . . .

A sors egymásnak teremtett bennünket . . . Boldog vágyakozással vártuk a napot, mely örökre egybeforrasztott, melyen megmentőmet, mint imádott hitvesemet karjaimba zárhattam . . .

látott folyamodványokat a földmivvelésügyi miniszterhez (Budapest, V., Országháztér 11.) folyó évi augusztus hó 25-éig kell benyújtani. A tanfolyamra felveendő egyének a telepen szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkivántató felszereléseket, szerzőségeket és eszközöket a tanulók használatra a gazdaságban kapják. Ezenkívül évenként minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatnál ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

— **Pályázat ösztöndíjra.** A Wimmer Károly-féle egyik iskolai ösztöndíjra (90 korona) pályázatot hirdetek. Pályázhatnak Mindszenti illetőségű, szegény sorsú, jó magaviseletű, jeles bizonyítvánnyal rendelkező középiskolai tanulók. Pályázók az alapítványt kezelő bizottsághoz címzett kérvényeiket folyó hó 25-ig alulírott-nál nyújtják be. Mindszent, 1909. évi aug. hó 14-én. Kádár Szilveszter, biz. elnök.

— **Csongrádi apró hírek.** Kuncsák János csongrádi lakos Imre nevű fia a lakásukról löport vitt ki a földekre, ahol azt Bartók Ferenc nevű pajtásával folygyújtották. A löpor fölrobbant és e közben a Bartók-fiú szemét súlyosan megsértette. Kuncsák János ellen, amiért a löport gyermekeknek hozzáférhető helyen tartotta, az ügyesség gondatlanságért megindította a vizsgálatot. — Majorcsik János csongrádi lakos a napokban ittas fejjel kocszított ki a tanyára. Utközben pipára gyújtott és az égő gyufát maga elé dobta, amitől az erős szélben ruhája lángra kapott. A szerencsétlen olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azokba pár nap alatt behalt. — Balog József csanyteleki lakostól a folyó hó 3-án éjjel négy lovat kötöttek el. A lóköteket Karsai Béni ceglédi és Rafael Ferenc tápióbicskei cigányokat Cegléden elfogták, a még szerencsésen náluk talált lovakat visszaadták a tulajdonosuknak. — Deák (Balog) Pál 26 éves csongrádi lakos, aki csak az imént szabadult ki a katonai börtönből, az idő óta állandóan lopásból él. A csongrádi rendőrség most körözi a veszedelmes embert, akinek személyleírása: középtermet, vézna testalkat, horpadt, beteges mell. Ruházata barna kabát jellemzi, papucsban jár.

— **Halál fürdés közben.** Antal László legénysoron lévő fiu Gémes Pál urad. erdőcsősznél szolgál, mint mindenek. Turi Julis 18 éves unokatestvére a fiu leánytestvérel a mult vasárnap meglátogatták a legényt. Jó kedvük kekedett a fiataloknak, eljátszoztak a csőszház udvarán, amelyet a gazda távolléte alatt őriztek. Alighogy a gazda hazajött, a fiatalok legott éltek szabadságukkal s kivonultak az erdőbe, majd a rekkenő hőségben fürdéshez kezdtek a közeli holt-Tiszában. Alig ment Turi Julis néhány lépést a vízbe, elvesztette az egyensúlyt és belesüppedt a feneket borító iszapba. Abban a reményben, hogy beljebb jobb lesz, beljebb igyekezett, de itt meg a talajt vesztette el lábai alól. Érezvén a veszélyt, segélyért kiáltott, de mire Antal Laci odaért, a fiatal leányzó víz alá merült. Antal László megneszelvén a felszökő buborékról hollétét, a víz alá bukott s elkapta a meglelt leány ruháját. Amint nagynehezen fölszínre birta hozni a fuldokló leányt, az kétségbeesésében úgy belekapaszkodott, hogy mármár mindketten újból a víz alá kerültek. A fiu, átlátván veszélyes helyzetét, szabadulni igyekezett a keresett tehertől, ami csak nehéz tusa után sikerült neki. Amint elszabadult, ismét kereste a lányt, hogy kimenfhesse, de többé már nem látta. Eltűnt a szőke Tisza ringó hullámai közt. A segítségül hívott s ladikon gyorsan megérkező gazda már csak az elsimult víz tükrét látta. Turi Julis holttestét a szegedi halászok fogták ki e hó 10-én s temették el nagy részvétel mellett Laci béres fiu költségén.

— **Kulturkép.** Azoknak az amatőröknek, akik képtárkba szeretettel aggatják fel a ritka kulturképeket, az alábbiakban egy olyan ritka példányt ajándékozhatunk, aminek alig akad párja. Tessék kérem elolvasni ezt a hirdetést és megméltóztatik látni, hogyan fest a kultúra nálunk:

Diplomás komornyik. Gimnáziumban érettségizett, jogi tanulmányokat folytatott, művészi pályán jeles diplomát nyert, 25 éves, kifogástalan modoru fiatalember, jelenleg gyári munkás, komornyiknak ajánlkozik oly született vagy pénzarisztokratához, aki akár emberbaráti érzéséből kifolyólag óhajt segíteni a diplomás nyomor egy áldozatán. Szives megkereséseket föltételekkel „Sors-ironia“ jelígre kér a kiadóhivatalba.

Hány ily nyomorgó és ennyire elszánt ember él a nagyságos urak társadalmában! De ilyen bátor egy sincs. Mert különben az ujságok tele lennének inasi állásért könyörgő diplomás urak hirdetésével.

— **Úri leányok otthona.** Dr. Körösiné művésziessen berendezett leány otthona, mely a felső leányiskola, leánygymnásium és az országos zeneakadémia szomszédságában, Budapesten, Liszt Ferenc-tér 9. sz. gyönyörű palotában van, minden tekintetben a legelőkelőbb külföldi internátusok példáját követi. Vezetője és tulajdonosa Dr. Körösi Manó fővárosi ügyvéd özvegye, aki az anya szeretetével és a nevelő éberségével viseli gondját növendékeinek. A higiénia legmodernebb eszközeivel védi a növendékek egészségét, tanulmányaikban pedig jeles tanárnók vezetik és támogatják őket. Az intézetnek továbbképző tanfolyama is van, melynek célja iskoláikat végzett leányok műveltségének továbbfejlesztése. Prospektust szivesen küld Dr. Körösi Manóné leány-otthona, Budapest, VI. Liszt-Ferenc-tér 9.

— **Negyven óraig kötelen.** Kecskeméten Sallai Pál gazdálkodó a szőlőben egy almafán akasztott fiatal embert talált. Nem merte levágni, hanem ott hagyta. A rendőrség kiment azonnal a helyszínére és a szőlőben egy nagyon lombos almafán, magasan, egy fiatal férfit találtak lógva, urasági kocsis ruha volt rajta. A hulla teljesen meredt volt és meg lehetett állapítani, hogy több mint 40 órája függött a fán. Több tanu később felismerte benne Muraközy Jenő birtokosnak Biró Mihály nevű kocsisát. A rendkívül eltorzult, a nagy hőségtől félig oszlásnak indult hullát kiszállították a kórház hullaházába.

— **Az ország legnagyobb ipartelepeinek egyike a Bohn-féle téglagyárak,** melyek amellet, hogy sok ezer munkáskéznek állandó keresetet nyújtanak, a hazai iparnak dicsőséget is szereznek. A Bohn-féle szab. természetes vörös fedélcserépek általános kedve tségnek örvednek.

Apró komédiák.

Repülés.

A Goldner-féle kávéházban két törzsvendég a hét legszenzációsabb eseményéről: a levegő meghódításáról és a levegő hőseiről cseveg.

— Derék legény ez a Blieriot. Olyan szépen átröpült a La Manche csatornán, hogy szinte öröm volt olvasni erről a röplésről.

— Jó, jó, de az öreg Zeppelin bácsi sem hagyja magát. Ő is eljutott léggömbjével Kölnbe.

— A Zeppelin csak kísérletezik és egyre üdvözli a német császárt. A léghajója össze-vissza repül vele, csak oda nem, ahova ő akar. A Zeppelin le van sajnálva.

— És Latham? Mit szól Lathamhoz?

— Én? Semmit. De tudja, hogy mit szolt Latham, mikor beleesett a tengerbe?

— Nem.

— Pedig könnyű kitalálni. Azt mondta: „Jöttem, láttam és — usztam!

— Megengedem, hogy azt mondta. De mi a véleménye Wright testvérekről? Ezek csak jól repülnek?

— A magam részéről Blieriotot tartom a repülés mesterének. Jobban senki sem repül. Illetve tegnap láttam egy repülést, az sem volt kismiksa.

— Ne mondja, ne mondja!

— Igen. Volt itt a kávéházban egy vendég. Rendelt egy üveg pezsgőt és a végén nem akart fizetni. Mit gondol, mi történt vele?

— Fogalmam sincs.

— Egyszerűen röpült. A pincér kiröpítette a kávéházból. Ez az úr is jól repült. Remélem, hogy ezért a viccért kifizeti a feketémet?

— Jó, kifizetem.

(Csörömpöl a pincérnek, aki odaröpül.)

Pinty-urfi.

Irodalom.

„A Háziorvos“ c. közkezdveltségnek örvendő népszerű közegészségügyi folyóirat augusztusi számában számol be az általa kitűzött közegészségügyi kérdésekre tett pályázat eredményéről, s egyben meg is kézdte a pályanyertes művek közlését, melynek szerzői

1. Sasi Nagy Lajos ur, a bpesti állami felsőkereskedelmi iskola tanára,

2. Dr. Rottenbiller Ödön ur, Bikszád-fürdő és

3. Weisz Kornélia urhölgy, komáromi iskolai tanítónő.

Már ez magában véve is különösen érdekessé és vonzóvá teszi a lapnak ezen számát, nem is szólva annak további gazdag tartalmáról, melyek közül dr. Szántó Manónak „A pályaválasztásról orvosi szempontból“, dr. Fürst Zsigmondnak „A vasuti higiénjáról“ és Gyulai Gy. K. tanárnak „A tanuló ifjuság és az alkohol“ c. hosszabb értekezései excellálnak.

A „Különféle“ rovat rendkívül érdekes apróságai stb. stb., de különösen „Indovinónak“ — a magyar fürdőkről szóló észrevétele (melyet Porzsolt Kálmán is magáévá tett — és a Pesti Hirlap egyik esti levelében szellőztetett,) keltenek nagyobb feltűnést. Nem ajánlhatjuk elég melegen lapunk olvasóinak „A Háziorvos“-t, mely méltán megérdemli, hogy minden művelt magyar család asztalán helyet foglalhasson. Előfizetési ár egy évre csekély K. 2.40. Szerkesztőség és kiadóhivatal VI. ker., Andrassy-ut 27. Mutatványszámot szivesen küld bárkinek is a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

A rézkénpor a szőlőbetegségek elleni védekezésben. Az idei szokatlan nagymérvű peronospora fürtbántalom ellen egyedüli hatásos eljárás a rézkénporral való porozás. A rézkénporral való porozás a peronosporával inficiált fürtökön nemcsak az egészséges bogyókat óvja meg, de egyben preventív védekezést is képez az oídium ellen, mely betegség a melegebb napok beálltával augusztus közepén okvetlen fellép és pusztításokat végez a szőlőkben, a nem kénporozott fürtökön. Tanácsoljuk ezért a szőlősgazdáknak, hogy a vásárolt rézkénporból, vagy más védekező szerből — gyanu esetén — küldjenek be mintákat az ampelológiai intézetnek, mely ezeknek vegyi vizsgálatát Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter rendelete folytán díjmentesen végzi.

Piaczi árak Mindszentben.

Búza	26.50
Rozs	18.00
Zab	13.60
Árpa	13.20
Tengeri	17.00

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Mindszent község közönségét, hogy üzletemben **ötött mésznek métermázsája 1 kor. 20 fill., vágott tűzifa, jó száraz, métermázsánként 2 kor. 60 fillérért kapható.** Ötven kilogramm vételnél díjmentesen házhoz szállítom. Tisztelettel Robicsek Mór, kereskedő.

Üvegfestészet

nem minden házban látható, mert óriási költségbe kerül. Ujabban azonban olyan átlátszó, zselatinszerű anyagot találtak fel és hoztak piacra, melylyel teljesen pótolható a drága üvegfestési munka. Ezen vékony, de igen erős iveket aztán a sokszorosító-ipar segítségével rendkívül csinos, izléses és modern mintákkal festik be s használatban a lehető legpompásabb színhatások érthetők el vele.

Gyönyörű disze szobának, folyosónak egyaránt! Olcsóbb, mint a legsilányabb függöny.

Az üvegre való felhuzása rendkívül egyszerű, alig néhány percet igényel. Nem kell hozzá ragasztóanyag sem, mert egyszeri gyöngéd nedvesítés által oly erősen odatapad az üveghez, hogy az többé le nem mosható. **Örökös és a valódi üvegfestéstől nem lehet megkülönböztetni.**

Az üvegtáblák a kép veszélyeztetése nélkül bátran tisztíthatók.

Ára oly csekély (méterenkint 40 fillértől 1 koronáig), hogy azt bárki, még a legszerényebb sorban levők is, könnyen beszerezhetik.

Kapható a legkülönfélébb mintákban **Horváth Antal papirkereskedésében, Mindszenten.** Vidékre minták bérmentve küldetnek.

Legtartósabb fedőanyag a mi cserepünk!

Kizárólag elsőrendű agyagból előállítva.

Tartós, acélos és olcsó!

A mindszenti összes munkaházakhoz mi szállítjuk a tetőcserepet s bárki személyesen meggyőződhet anyagunk kiváló jóságáról.

Krumenacker József gőztéglagyára
NAGYKIKINDÁN.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál és megrendeléseket elfogad **WINCKLER ANTAL**, a cég megbízottja, aki ezidő szerint Mindszentben tartózkodik.

Nyomdász tanulól

egy jó fiu, ki írni-olvasni jól tud (lehet vidéki is) **fizetéssel** vagy **teljes ellátással** azonnal fölvetetik Horváth Antal könyv- és műnyomdájában, Mindszentben.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Mindszent község mélyentisztelt közönségét, hogy vendéglőmben kivitelre csongrádi jó siller bor literenkint **24 krajcár.** — Nagyobb mennyiség vételénél csak **20 krajcár.**

Szives pártfogást kér

Gyovai István,
vendéglős.

2—2

Fényképek

a legújabb eljárás szerint, gondos kidolgozással, jutányos, szabott áron készülnek

Horváth Antalné műtermében.

Fényképnagyítások legszebb kivitelben!

Befőttes címkék

igen csinos, dombornyomatu kivitelben, különféle felirattal

Vegytiszta hólyag-papír

Horváth A. papirkereskedésében kapható.

Legújabb!

Mindenkinek kedves a

„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzsebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára 1 korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Szijgyártó- és nyerges-munkák

készítését elvállalom, a lehető legolcsóbb árak mellett. — Munkám kifogástalan-ságáért és szakszerűségéért kezességet vállalok. Készítek ezenkívül mindenféle kárpos-munkát kiváló csinos és jó kivitelben. Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását. Tisztelettel Gacsári János, szijgyártó, nyerges és kárpos Mindszent, Szentistván-utca 965. szám.

2—3

Jó eredmény

érhető el a mi lapunkban leközlött hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű **nyomatvánnyal**

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafesték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik úgy az iparosoknak és kereskedőknek, valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Amit a legjutányosabb árak mellett ajánlatunk:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, servófogóképek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répszégek, kukorica-morzsológok, darálók, őrlőmalomok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Saját érdekében

csak **BOHN**-féle

nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza
más silány minőségű cserepet, mert

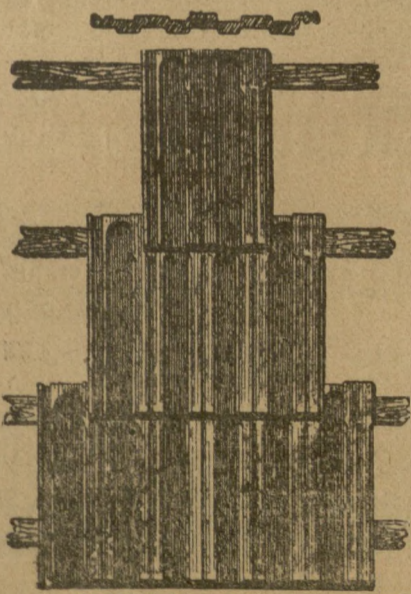
csak a **BOHN**-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

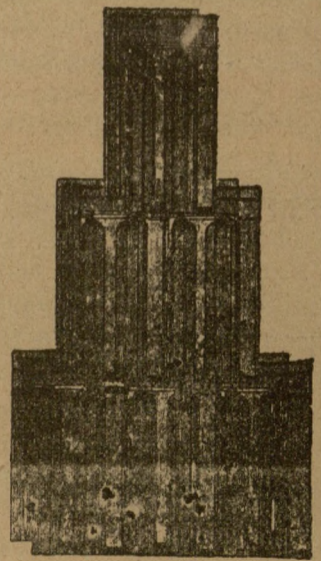
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

—17

BOHN-CSERÉPGYÁR, ZSOMBOLYA.

BOHN kikindai cserepe.

BOHN zombolyai cserepe.